

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Instrument główny - fortepian		Punkty ECTS:	74
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. Anna Organiszczak		Ilość godzin:	180
Wydział:	Wydział Instrumentalistyki, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład, zajęcia indywidualne	
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	Instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	Fortepian	Język:	polski (możliwy: angielski, niemiecki, francuski, rosyjski)	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30, EK, 10 ECTS	Semestr II:	30, EK, 10 ECTS	
Semestr III:	30, EK, 10 ECTS	Semestr IV:	30, EK, 10 ECTS	
Semestr V:	30, EK, 11 ECTS	Semestr VI:	30, egzamin dyplomowy, 23 ECTS	

Prowadzący zajęcia	<p>prof. dr hab. Anna Organiszczak prof. dr hab. Alicja Kledzik prof. dr hab. Bogumił Nowicki dr hab. Joanna Marcinkowska dr hab. Maciej Pabich dr hab. Małgorzata Sajna-Mataczyńska dr hab. Piotr Szychowski dr Piotr Żukowski dr Przemysław Witek mgr Jacek Kortus mgr Łukasz Byrdy mgr Cyprian Sekrecki</p>
Cele i założenia przedmiotu	<p>1) Przekazanie podstawowej umiejętności samodzielnej i świadomej pracy nad dziełem muzycznym, zapoznanie z literaturą fortepianową i jej stylami w poszczególnych epokach a także tradycjami wykonawczymi. 2) Rozwijanie warsztatu wykonawczego (sposoby wydobycia dźwięku, doskonalenie różnych rodzajów artykulacji, umiejętność kształtowania frazy) 3) Praca nad świadomą interpretacją dzieła w oparciu o znajomość formy i stylu 4) Przekazanie i rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad warsztatem pianistycznym (sposoby i techniki ćwiczenia, planowanie pracy, wykorzystanie fachowej literatury) 5) Praca nad przygotowaniem do występów publicznych</p>

	6) Praca nad świadomym wykorzystaniem różnych rodzajów pamięci (pamięć wzrokowa, słuchowa, harmoniczna, mechaniczna) 7) Przygotowanie do egzaminu dyplomowego i podjęcia studiów II stopnia
Wymagania wstępne	Umiejętności i wiedza określone w „Informatorze na studia I stopnia”, weryfikowane w czasie egzaminów wstępnych. Pozytywny wynik egzaminu wstępnego z fortepianu, na który składa się wykonanie z pamięci: preludium i fugi J. S. Bacha, sonaty klasycznej, dwóch etiud wirtuozowskich, dużej formy F. Chopina (scherzo, ballada, polonez itp.) i utworu dowolnego. Ocenie podlega także czytanie nut a’vista oraz umiejętność samodzielnego przygotowania drobnego utworu, tzw. klauzurowego. Brak przeciwwskazań do dalszej nauki gry na instrumencie.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

1. Analiza umiejętności i predyspozycji studenta w celu wyznaczenia odpowiedniej metody pracy
2. Wybór indywidualnego repertuaru, zgodnie z potrzebami dydaktycznymi i predyspozycjami studenta
3. Podstawowe informacje na temat budowy, wykorzystania oraz doskonalenia aparatu gry. Praktyka ćwiczeń związanych z ewentualną korektą aparatu gry i ich dobór do konkretnych problemów wykonawczych. Indywidualny dobór metod, ćwiczeń i etiud.
4. Podstawowa wiedza dotycząca budowy fortepianu, jego historii oraz możliwości brzmieniowych
5. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości brzmieniowej
6. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
7. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
8. Przygotowanie studenta do kolokwium technicznego i egzaminu semestralnego

Semestr II

1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Indywidualny dobór metod oraz ćwiczeń i etiud, doskonalących precyzję i biegłość gry
3. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości brzmieniowej
4. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
5. Przygotowanie studenta do egzaminu przejściowego

Semestr III

1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Indywidualny dobór metod oraz ćwiczeń i etiud, doskonalących precyzję i biegłość gry
3. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości brzmieniowej
4. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
5. Przygotowanie studenta do kolokwium technicznego i egzaminu semestralnego

Semestr IV

1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Indywidualny dobór metod oraz ćwiczeń i etiud, doskonalących precyzję i biegłość gry
3. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości

brzmieniowej
4. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
5. Przygotowanie studenta do egzaminu przejściowego
Semestr V
1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Indywidualny dobór metod oraz ćwiczeń i etiud, doskonalących precyzję i biegłość gry
3. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości brzmieniowej
4. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
5. Przygotowanie studenta do kolokwium technicznego i egzaminu semestralnego
Semestr VI
1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Indywidualny dobór metod oraz ćwiczeń i etiud, doskonalących precyzję i biegłość gry
3. Praca nad warsztatem pianistycznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej, praca nad dźwiękiem, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości brzmieniowej
4. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego
5. Przygotowanie studenta do dyplomu licencjackiego
6. Przygotowanie studenta do egzaminu ustnego

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	I1_W02	Zna i rozumie: podstawowy repertuar pianistyczny	P6S_WG	P6U_W
	I1_W03	Zna i rozumie: elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów		
	I1_W04	Zna i rozumie: metody docierania do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, internet), ich analizowanie i interpretowanie		
	I1_W07	Zna i rozumie: wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi a praktycznymi aspektami studiowania		
	I1_W08	Zna i rozumie: style muzyczne i związane z nimi tradycje wykonawcze		
	I1_W09	Zna i rozumie: zagadnienia dotyczące muzyki współczesnej		
	I1_W11	Zna i rozumie: podstawowe zasady budowy fortepianu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia itp.		
U	I1_U01	Potrafi: tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne	P6S_UW	P6U_U
	I1_U02	Potrafi: w obszarze ekspresji artystycznej wykorzystywać swoją intuicję, emocjonalność, kreatywność i wyobraźnię		
	I1_U03	Potrafi: definiować wzajemne relacje pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem		
	I1_U04	Potrafi: odczytywać zapis muzyki XX i XXI wieku		
	I1_U06	Potrafi: wykonywać reprezentatywny repertuar pianistyczny		
	I1_U09	Potrafi: we właściwy sposób odczytywać tekst nutowy, opanować go pamięciowo, biegle i w sposób pełny przekazać materiał muzyczny, jego formę oraz zawarte w nim idee	P6S_UU P6S-UW	
	I1_U10	Potrafi: wykorzystywać warsztat techniczny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i rozpoznawać problemy techniczne, specyficzne dla fortepianu		
	I1_U11	Potrafi: stosować właściwe nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny i bezpieczny (z punktu widzenia fizjologii)		
	I1_U12	Potrafi: samodzielnie doskonalić warsztat techniczny, poprzez stosowanie efektywnych metod ćwiczenia		
	I1_U13	Potrafi: zastosować w praktyce w opracowywanych utworach zagadnienia dotyczące kontrolowania struktur rytmicznych i metroritmicznych, aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp.		
	I1_U15	Potrafi: radzić sobie z różnymi sytuacjami stresowymi towarzyszącymi prezentacjom artystycznym	P6S_UK	
	I1_U16	Potrafi: sprostać okolicznościom towarzyszącym publicznej prezentacji artystycznej		
	K	I1_K01	Jest gotów do: gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania potrzebnych informacji związanych z grą na fortepianie	
I1_K02		Jest gotów do: realizowania własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji		
I1_K06		Jest gotów do: posługiwania się i rozwijania fachowej terminologii muzycznej		
I1_K07		Jest gotów do: adaptowania się do zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywanej pracy zawodowej i twórczej		

I1_K08

Jest gotów do: efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia
w celu rozwiązywania problemów

--

Metody kształcenia	<p>wykład –zajęcia indywidualne pokaz wykonawstwa praca ze źródłowymi materiałami nutowymi i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna nadzorowana przez pedagoga prezentacja nagrań CD i DVD inne metody stosowane przez prowadzącego kształcenie zdalne</p>
---------------------------	--

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	I1_U01, I1_U02, I1_U03, I1_U04, I1_U06, I1_U09, I1_U10, I1_U11, I1_U12, I1_U13, I1_U15 I1_U16
	przesłuchanie (wykonawstwo)	I1_U01, I1_U02, I1_U03, I1_U04, I1_U06, I1_U09, I1_U10, I1_U11, I1_U12, I1_U13, I1_U15, I1_U16
	ocena ciągła realizowanych zadań	I1_K01, I1_K02, I1_K06, I1_K07, I1_K08, I1_W02, I1_W03, I1_W04, I1_W08, I1_W09, I1_W11
	wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	I1_K02, I1_K07, I1_W02, I1_W03, I1_W07, I1_W09, I1_W11

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	<p>Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).</p> <p>W pierwszym semestrze każdego roku studiów (semestr I, III, V) student musi zaliczyć kolokwium techniczne, na które składają się dwie etudy (co najmniej jedna F. Chopina). Warunkiem zdania kolokwium jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Ocena z kolokwium jest wliczana do oceny semestralnej.</p>
	Warunki egzaminu:	<p>Warunkiem przystąpienia do egzaminu i przejściowego jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Egzamin polega na publicznym wykonaniu przygotowanego programu, który należy wykonać z pamięci.</p> <p>Semestr VI kończy się dyplomem licencjackim, który składa się z dwóch części: recitalu dyplomowego oraz egzaminu ustnego. Zakres egzaminu licencjackiego w części ustnej publikowany jest pół roku przed sesją egzaminacyjną.</p>

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
------------------------------	----------------------	---------------------

Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	210	7
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	2220	67

Literatura podstawowa

Podstawowy repertuar obejmuje dzieła fortepianowe z różnych epok: od baroku, poprzez klasycyzm i romantyzm, aż do utworów XX i XXI wieku, zróżnicowane pod względem stylu, gatunku i formy.

Realizowany przez studenta program jest wysoce zindywidualizowany. Na jego wybór wpływ mają takie czynniki jak: predyspozycje studenta, potrzeby dydaktyczne czy przygotowania do konkursów i innych projektów artystycznych. Program wybierany na każdy semestr jest w założeniu zróżnicowany stylistycznie i umożliwia kompleksowy rozwój studenta z uwzględnieniem jego naturalnych uwarunkowań.

Literatura uzupełniająca

The New Grove Dictionary of Music and Musicians, London 2000 lub wersja on-line

Stanisław Dybowski, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003

I. Poniatowska, *Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku*, Warszawa 1991

Faktura fortepianowa Beethovena, Kraków 1986

Historia i interpretacja muzyki, Kraków 2001

Improwizacja fortepianowa w okresie romantyzmu, (W:) *Szkice o kulturze muzycznej XIX wieku*, Kraków 1978

M. Tomaszewski, *Chopin. Człowiek, dzieło, rezonans*, Poznań 1998

B. Literska, *Dziewiętnastowieczne transkrypcje utworów Fryderyka Chopina*, Kraków 2004

B. Pocij, *Klawesyniści francuscy*, Kraków 1989

T. Chylińska, *Karol Szymanowski i jego epoka*, Kraków 2003

R. D. Golianek, *Juliusz Zarębski. Człowiek – muzyka – kultura*, Kraków 2004

D. Jasińska, *Styl brilliant a muzyka Chopina*, Poznań 1995

M.T. Łukaszewski, *Przewodnik po muzyce fortepianowej*, Kraków 2014

Ernest Hutcheson, *The Literature of the Piano*, London 1974

Reclams Klaviersmusikführer, Stuttgart 1968

Christof Rüger, *Klaviersmusik A-Z*, Leipzig 1979

Walter Goergii, *Klaviersmusik*, Zürich 1950

John Gillespie, *Five Centuries of Keyboard Music*, California 1966

F. E. Kirby, *Music for Piano. A Short History*, New Jersey USA, Cambridge U.K. 2004

Cz. Sieluzycycki, *Ręka Pianisty*, PWM 1982

A.Cortot, *Rational Principles of Piano Technique*, Hal Leonard 1986

A. Chęćka, *A jak Apollo*, NIFC Warszawa 2019

Stanisław Dybowski, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003

V. Przech, *Polska twórczość na fortepian solo 1956-1985*, Bydgoszcz 2004

B. Raba, *Między romantyzmem a modernizmem. Twórczość kompozytorska Ignacego Jana Paderewskiego*, Wrocław 2010

W. Bońkowski, *Wykonanie muzyczne jako przedmiot badań muzykologicznych*, (W:) „Muzyka” 2001 nr 2

J. Tatarska, *Wokół archetypów klasyczno-romantycznej pianistyki Witolda Lutosławskiego*, (W:) *Sztuki nie sposób tworzyć ex nihilo*, Łódź 2006.

Muzyka Fortepianowa, tom I-XV, prace specjalne, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Academic Search Premier

Cambridge Companions to Music

Classical Scores Library

Garland Encyclopedia of World Music Online

JSTOR

Naxos Music Library

New York Times Historical (1851-2007)

Oxford Music Online

Grove Music Online

Oxford Reference Online

Project MUSE

ProQuest Dissertations & Theses

RILM Abstracts of Music Literature (1967-Present only)

RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text

International Music Score Library Project

Petrucci Music Library :www.imslp.org